

§ 252

**Motion om att upprätta nyckeltal för antal anställda per chef
från Tobias Smedberg (V)
KSN-2019-1606****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunstyrelsen att utreda och fatta beslut kring införandet av en rekommendation om antal anställda per chef, samt

att därmed bifalla motionen.

Ej deltagande

Therez Almerfors (M) och Stefan Hanna deltar ej i beslutet.

Reservation

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Tobias Smedberg (V) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett nyckeltal för rekommenderat maximalt antal anställda per chef.

Yrkande

Jonas Segersam (KD) yrkar:

att det tas fram statistik över antal anställda per chef inom kommunens organisation att presentera på Kommunstyrelsen under året, och därmed anses motionen besvarad.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Jonas Segersams (KD) yrkande och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 21 augusti 2019.

Kommunledningskontoret

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Borgström Maria

Motion om att upprätta nyckeltal för antal anställda per chef från Tobias Smedberg (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunstyrelsen att utreda och fatta beslut kring införandet av en rekommendation om antal anställda per chef, samt

att därmed bifalla motionen.

Ärendet

Tobias Smedberg (V) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett nyckeltal för rekommenderat maximalt antal anställda per chef.

Motionen **biläggs**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser ur näringslivs-, barn- eller jämställdhetsperspektivet med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Antalet medarbetare som en chef ansvarar för är en förutsättning som påverkar möjligheterna att nå en god arbetsmiljö och goda prestationer för chefer och medarbetare. Forskning visar på att ett stort antal medarbetare per chef kan ha negativa effekter på hälsa, arbetstillfredsställelse, produktion och ekonomi.

En rekommendation om antal medarbetare per chef kan användas som ett styrinstrument för att skapa bra förutsättningar för chefer i deras chefs- och ledaruppdrag.

En omvärldsanalys av hur offentliga organisationer valt att hantera antalet anställda per chef ger vid handen att det vanligaste valet har karaktären av rekommendation. De

kan innehålla intervaller som beror på typ av verksamhet. Anledningen är bland annat att fasta maxantal kan få effekter som kan vara svåra för verksamheten att omhänderta, både praktiskt och i förhållande till annan styrning. Sett ur omvänt perspektiv kan chefer med för få medarbetare vara svårt att motivera utifrån de organisatoriska insatser som krävs för att underhålla ett chefskap.

En rekommendation om ett antal medarbetare per chef behöver omgärdas av en organisatorisk förmåga att tillämpa styrningen och omhänderta konsekvenserna. Konsekvenser kan till exempel vara att en anpassning till rekommendationen kräver förändringar i organisation och personalstruktur. Eventuella ekonomiska konsekvenser som förändringarna leder till måste också omhändertas. När ny styrning införs måste det säkerställas att den är möjligt att tillämpa för verksamheten och att införandet inte leder till motstridiga signaler sett mot annan styrning.

Det bör även finnas möjlighet att stegvis röra sig i rekommendationens riktning. Detta är inte minst väsentligt inom vård- och omsorgsområdet, där personalgrupperna tenderar att vara större. Verksamheterna har olika förutsättningar, vilket gör att ett lämpligt antal medarbetare per chef kan variera.

Kommunstyrelsen föreslås utreda införandet av en rekommendation om begränsning av antal medarbetare per chef och vad som krävs för att implementera rekommendationen. I det fall en rekommendation är aktuell att implementera kan lämpliga nyckeltal sättas upp.

Förutsättningarna i chefsuppdraget är ett väsentligt inslag i kommunstyrelsens verksamhetsplan. En utredning om rekommendationer för antal anställda per chef kan ingå i det pågående utvecklingsarbete som sker på området.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen genomförs inom befintlig ram för kommunstyrelsen.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Upprätta nyckeltal för antal anställda per chef

Anställdas närhet till närmsta chef är en så kallad friskfaktor, det vill säga något som har betydelse för arbetsmiljön och välbefinnandet på en arbetsplats. För många medarbetare per chef leder till ökad stress och försämrad arbetsmiljö hos chefer såväl som anställda. Lösningen är enkel: att ta fram ett nyckeltal för antalet anställda per chef.

I många yrken, framförallt inom kvinnodominerade sådana, som vård och omsorg, förekommer ett högt antal anställda per ansvarig chef. Flera studier visar att antalet medarbetare per chef är betydligt lägre inom mansdominerade kommunala förvaltningar än inom kvinnodominerade kommunala förvaltningar.

En chef med för många anställda upplever svårigheter med att vara en närvarande ledare, stötta sin personal och utveckla verksamheten. Interaktion med medarbetarna minskar och personalen tenderar att känna sig mer missnöjda med chefen. Ett ökat missnöje med arbetsmiljön, större personalomsättning och mer problem i arbetsgrupper är andra konsekvenser. För att alla ska kunna fokusera på att utföra sitt välfärdsuppdrag behöver chefer ha ett rimligt antal anställda.

Även Arbetsmiljöverket har granskat chefernas arbetsmiljö inom vård och omsorg och rekommenderat att antalet anställda per chef minskas, som en åtgärd för att skapa en förbättrad arbetsmiljö. I flera kommuner har Arbetsmiljöverkets granskning lett till förändringar. I Stenungsunds kommun ökades cheftätheten från 50 medarbetare per chef till 30 per chef som ett resultat av en inspektion från Arbetsmiljöverket. Allt fler kommuner inför ett tak eller ett mål för antalet medarbetare per chef. Bland dessa finns Norrköping, Hedemora och Söderhamns kommuner.

Ett nyckeltal eller tak för anställda per chef behöver inte vara en fast siffra som låser fast avdelningar och arbetsplatser i en trögrörlig bestämmelse, utan kan vara flexibelt och röra sig upp och ner beroende på hur arbetsplatsen ser ut och i dialog med de arbetsplatsnära fackliga organisationerna.

Fler medarbetare och kompetenta chefer behöver attraheras till vård och omsorgsyrkerna. Ett sätt att göra dessa arbetsplatser mer attraktiva är genom att förbättra arbetsmiljön för alla. Det är också en ekonomiskt klok satsning få förbättrad arbetsmiljö leder till minskad sjukfrånvaro och därmed lägre sjuklönekostnader för kommunen.

Närhet till närmsta chef är en viktig arbetsmiljöfråga för såväl cheferna som övriga anställda och är därför en viktig faktor i arbetet för en välfärd att lita på.

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet

att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett nyckeltal för rekommenderat maximalt antal anställda per chef.

Tobias Smedberg (v), gruppledare och kommunalråd

